

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 24P/84/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115205976
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Kalináková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8115205976.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudkyňou JUDr. Ingrid Kalinákovou v právnej veci navrhovateľky: A. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. X, M.Š., t. č. W. XX, M., proti odporcovi: U. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. X, M.Š., t. č. na neznámom mieste, zastúpený v konaní opatrovníčkou W. W., súdnou tajomníčkou Okresného súdu Prešov, v konaní o rozvod manželstva a o úpravu práv a povinností rodičov k maloletým deťom N.: N., nar. XX.XX.XXXX, B., nar. XX.XX.XXXX X. I., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpených kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, takto

rozhodol:

Rozvádza manželstvo účastníkov U. N., nar. XX.XX.XXXX a A. N., rod. S.Š., nar. XX.XX.XXXX, uzavreté dňa XX.XX.XXXX A. M., zapísané v knihe manželstiev Matričného obvodu Prešov, zväzok XX, ročník XXXX, strana 393, pod poradovým číslom XXX.

Zveruje mal. N. N., nar. XX.XX.XXXX, mal. B. N., nar. XX.XX.XXXX a mal. I. N., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá je oprávnená a povinná mal. deti zastupovať a spravovať ich majetok.

Otec je povinný prispievať na výživu mal. N. N., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 60,00 Eur mesačne, na mal. B. N., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 50,00 Eur mesačne a na mal. I. N., nar. XX.XX.XXXX sumou vo výške 40,00 Eur mesačne, ktoré je povinný poukazovať k rukám matky, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, počnúc právoplatnosťou rozsudku, opakovane do budúcnosti.

Účastníci n e m a j ú právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľka sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 11.03.2015 domáhala, aby súd rozsudkom jej manželstvo s odporcu rozviedol, mal. Q.A., C.. XX.XX.XXXX, B.. N., C.. XX.XX.XXXX, B.. B., C.. XX.XX.XXXX X. B.. I., C.. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti matky, zo strany otca určil výživné vo výške 70 Eur mesačne pre mal. Dávida, 60 Eur mesačne pre mal. Henricha, 50 Eur pre mal. Mateja a 40 Eur pre mal. Katarínu. Návrh odôvodnila tým, že manželstvo s odporcom uzatvorila dňa 22.06.1996 v Prešove, pričom u oboch účastníkov išlo o prvé manželstvo. Počas manželstva sa im narodili štyri deti. Manželstvo uzavreli zhruba po ročnej známosti. K vážnemu narušeniu manželských vzťahov dochádzalo z dôvodu, že odporca v nadmiernej miere požíval alkoholické nápoje a vyvolával konflikty so svojím otcom, ktorý s nimi žil v spoločnej domácnosti. Po svokrovej smrti sa jeho útoky obrátili voči navrhovateľke a spoločným deťom. Vystavoval ich často situáciám, ktoré predstavovali ohrozenie na ich živote a deti znášali tieto situácie ťažko. Ani v minulosti ani v súčasnosti odporca neprejavoval žiaden záujem o mal. deti. Od roku 2011 účastníci nežijú v spoločnej domácnosti a nie je nádej na obnovenie manželského spolužitia. Manželstvo nevytvára vhodné prostredie pre výchovu mal. detí, ktoré

boli neustále vystavené stresovým situáciám vyvolaných odporcom. Navrhovateľka sa riadne stará o deti sama vyše troch rokov. Odporca odišiel zo spoločnej domácnosti a žije záhaľčivým spôsobom života v bezdomoveckej komunite. Na výživu detí neprispieval.

Vzhľadom na to, že navrhovateľka sa domáhala určenia výživného aj pre Q., C.. XX.XX.XXXX, ktorý je plnoletý, v priebehu konania vzala svoj návrh v tejto časti späť. Tunajší súd uznesením sp. zn. 24P 84/2015 zo dňa 01.04.2015 konanie v časti o zverenie a určenie výživného pre Q. N., C.. XX.XX.XXXX zastavil. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 03.07.2015.

Súd vykonal šetrenie ohľadne pobytu odporcu. Nakoľko sa šetrením jeho pobyt nepodarilo zistiť, uznesením tunajší súd č. k. 24P 84/2015-44 zo dňa 03.09.2015 ustanovil odporcovi opatrovníka v súlade s ustanovením § 29 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len O.s.p.), nakoľko jeho pobyt nie je známy.

Ustanovený opatrovník sa k návrhu písomne nevyjadril.

Kolízny opatrovník vo svojej správe o rodinných, bytových a sociálnych pomeroch v znení č. I. 41, ktorá bola tunajšiemu súdu doručená dňa 07.07.2015 uviedol, že o otcovi detí nemá žiadne informácie, jeho pobyt na Štúrovej ulici je len fiktívny. Rozvod manželstva je pre matku dôležitý z dôvodu, že exekútor vymáha dlhy, ktoré má jej manžel cez navrhovateľku, čo jej veľmi komplikuje aj tak zlú finančnú situáciu, preto odporúčal súdu vyhovieť návrhu matky rozviesť toto formálne manželstvo a zveriť mal. deti do jej osobnej starostlivosti. Zo strany otca navrhol určiť výživné v súlade so Zákonom o rodine.

Nakoľko riadne a včas predvolaný opatrovník otca sa na pojednávanie nariadené dňa 18.09.2015 neustanovil, nežiadal o odročenie pojednávania z vážnych dôvodov, neospravedlnil neúčast' vážnymi okolnosťami, súd v zmysle ust. § 101 ods. 2 O.s.p. konal a rozhodol v jeho neprítomnosti.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom prítomných účastníkov konania, oboznámením sa s obsahom spisu, s obsahom pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 24P 201/2014, pričom zistil nasledujúci skutkový stav, na základe ktorého dospel k nasledujúcim skutkovým a právnym záverom :

Účastníci konania uzavreli manželstvo dňa XX.XX.XXXX A. M., ktoré je zapísané v knihe manželstiev Matričného obvodu Prešov, vo zväzku 35, ročník XXXX, na strane 393, pod poradovým číslom 237. Z manželstva pochádzajú štyri deti, plnoletý Q., C.. XX.XX.XXXX X. B.. N., C.. XX.XX.XXXX, B.. B., C.. XX.XX.XXXX X. B.. I., C.. XX.XX.XXXX.

O úprave práv a povinností na čas do rozvodu bolo rozhodnuté rozsudkom tunajšieho súdu č. k. 24P 201/2014-28 zo dňa 10.10.2014 tak, že mal. Q. N., C.. XX.XX.XXXX, mal. N. N., C.. XX.XX.XXXX, mal. B. N., C.. XX.XX.XXXX a mal. I. N.Á., C.. XX.XX.XXXX boli zverení do osobnej starostlivosti matky. Zo strany otca bola určená povinnosť prispievať na výživu mal. Dávida, mal. Henricha, mal. Mateja, a mal. Kataríny na každého sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona mesačne počnúc dňom 01.07.2014, opakovane do budúcnosti. Dĺžné výživné za obdobie od 01.07.2014 do 30.09.2014 pre každé mal. dieťa vo výške 81,39 Eur súd povolil otcovi splácať v 10 Eurových mesačných splátkach, spolu s bežným výživným, pod stratou výhody splátok až do úplného vyrovnania dlhu, počnúc právoplatnosťou rozsudku.

Rodičia od roku 2011-2012 nevedú spoločnú domácnosť, spoločne nehospodária, intímne spolu nežijú. Starostlivosť o deti zabezpečuje výlučne matka, ktorá sama znáša náklady na domácnosť, ako aj všetky náklady súvisiace so zabezpečením detí a rodiny. Odporca sa v súčasnosti nachádza na neznámom mieste, rodinu opustil, ani v minulosti ani v súčasnosti nejavil o domácnosť, o rodinu, rodinný život, o starostlivosť o deti žiaden záujem. Vedie záhaľčivý neusporiadaný spôsob života. Počas manželstva dlhodobo požíval alkohol a často sa dopúšťal domáceho násillia. Finančná situácia rodiny je náročná.

Účastníci boli v minulosti vlastníkami bytu, ktorý musel byť odpredaný z dôvodu nedoplatkov za bývanie, keďže odporca viedol neusporiadaný spôsob života.

Navrhovateľka uviedla, že trvá na návrhu na rozvod, obnovenie manželského spoluzitia si predstaviť nevie a nemá záujem riešiť problémy, ktoré v manželstve vznikli.

Navrhovateľka je zamestnaná v spoločnosti M. X..O.. ako robotníčka, pričom pracuje výlučne na nočné smeny od 22.00 hod. do 6.00 hod. 6x do týždňa od pondelka do soboty. Navrhovateľka večer odchádza do práce, do domácnosti prichádza ráno, vypraví detí do školy, poupratuje, pričom v rodine funguje bez otca veľká súhra a deľba práce. Poobede sa venuje deťom. Jej priemerný čistý mesačný zárobok za obdobie od januára 2014 do augusta 2014 predstavoval spolu s daňovým bonusom 576,83 Eur.

Plnoletý syn Q., C.. XX.XX.XXXX je študentom X. U. L. X. v Prešove, dosahuje výborné výsledky, vo voľnom čase hrá futbal za mužstvo Malý Šariš. Jeho zdravotný stav je dobrý. Mal. N., C.. XX.XX.XX99 je v súčasnosti žiakom X. U. O. M. Š. K. s vynikajúcimi školskými výsledkami, pravidelne sa zúčastňuje olympiád zo slovenského jazyka, geografie a matematiky. Mal. B., C.. XX.XX.XXXX je v súčasnosti žiakom 6. ročníka základnej školy, mal. I., C.. XX.XX.XXXX je žiačkou 3. ročníka základnej školy. Ich zdravotný stav je dobrý. S finančných dôvodov sa deti stravujú doma, pretože matka im v domácnosti zabezpečuje stravu každý deň. Z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov mal. deti nenavštevujú krúžky vo voľnom čase.

Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že navrhovateľka nemá žiadne úspory, s finančnými úsporami zaobchádza veľmi racionálne v najlepšom záujme mal. detí. Nefajčí, nepožíva alkoholické nápoje. V rámci sociálneho poradenstva s rodinou spolupracuje organizácia tretieho sektoru R. L..H..

Podľa § 23 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej ako „Zákon o rodine“) súd môže manželstvo na návrh niektorého z manželov rozviesť, ak sú vzťahy medzi manželmi tak vážne narušené a trvalo rozvrátené, že manželstvo nemôže plniť svoj účel a od manželov nemožno očakávať obnovenie manželského spoluzitia.

Podľa § 23 ods. 2 Zákona o rodine, súd zisťuje príčiny, ktoré viedli k vážnemu rozvratu vzťahov medzi manželmi, a pri rozhodovaní o rozvode na ne prihliada. Súd pri rozhodovaní o rozvode vždy prihliadne na záujem maloletých detí.

Podľa § 113 ods. 1 O.s.p., s konaním o rozvod manželstva je spojené konanie o úpravu pomerov manželov k maloletým deťom z ich manželstva na čas po rozvode.

Podľa § 24 ods. 1 Zákona o rodine, v rozhodnutí, ktorým sa rozvádza manželstvo rodičov maloletého dieťaťa, súd upraví výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu na čas po rozvode, najmä určí, komu maloleté dieťa zverí do osobnej starostlivosti, kto ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok. Súčasne určí, ako má rodič, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, prispievať na jeho výživu, alebo schváli dohodu rodičov o výške výživného.

Podľa § 24 ods. 3 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradiť dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná.

Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo, dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že medzi účastníkmi konania nejde o krátkodobý a prechodný nesúlad, ale nezhody a nesúlad medzi nimi pretrvávajú dlhú dobu. Vzťahy medzi sebou manželia vytvárajú vzájomným správaním sa, predovšetkým výkonom práv a povinností vyplývajúcich z manželstva. Pravidla vzájomného správania sa manželov, ku ktorým patrí povinnosť životného spoločenstva (nielen spoločného bývania) s cieľom vytvorenia zdravého rodinného prostredia, povinnosť vernosti a povinnosť vzájomnej pomoci, povinnosť spoločnej starostlivosti o uspokojovanie potrieb rodiny založenej manželstvom, podľa schopnosti a možnosti oboch manželov, spoločné rozhodovanie manželov o záležitostiach rodiny a vzájomné zastupovanie manželov v bežných záležitostiach, sú právnym vyjadrením mravných postulátov na ktorých je harmonické manželstvo založené (§ 18,19 Zákona o rodine). Tieto povinnosti nemožno právne vynucovať, ak sa však neplnia môže to mať za následok rozvrat manželstva.

Po zhodnotení výsledkov vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že vzťahy v manželstve účastníkov sú vážne a trvalo rozvrátené, čoho dôkazom je skutočnosť, že manželstvo si už v súčasnosti neplní svoje základné funkcie, teda biologickú, ekonomickú ani výchovnú, keďže účastníci nežijú v spoločnej domácnosti, spoločne nehospodária a intímne spolu nežijú fakticky od roku 2011-2012. Navrhovateľka vylúčila obnovenie manželského spoložitia. Príčinou rozvratu manželstva účastníkov konania bol totálny nezáujem odporcu o rodinný život, starostlivosť o deti, jeho nadmerné užívanie alkoholu a fyzické útoky voči manželke a ich spoločným deťom. Takéto rodinné prostredie, kde neexistujú vzájomné citové väzby medzi manželmi, nepredstavuje vhodné rodinné a výchovné prostredie pre mal. deti. Vzhľadom na odlúčený spôsob života účastníkov a príčiny rozvratu manželstva nedôjde rozvodom manželstva k podstatnej zmene v živote mal. detí, preto súd rozhodol tak, že manželstvo účastníkov konania rozviedol. O úprave práv a povinností k mal. deťom súd rozhodol v súlade so stanoviskom kolízneho opatrovníka tak, že ich zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich starostlivosť vzorne zabezpečuje a v jej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky. Príčinu rozvratu manželstva súd vidí na strane odporcu, keďže vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že ani v súčasnosti neprejavuje odporca žiaden záujem o manželský a rodinný život.

V konaní mal súd preukázané, že navrhovateľka žije s mal. deťmi a s pľnoletým Dávidom v spoločnej domácnosti v dvojizbovom byte. Pracuje v O. M. X..O.. s príjmom do 500 Eur mesačne. Zároveň poberá

prídavky na deti v sume 90 Eur mesačne. Pomery na strane odporcu sa súdu nepodarilo zistiť vzhľadom na skutočnosť, že sa nachádza na neznámom mieste.

Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 24P 201/2014 súd zistil, že otec mal. detí je od 15.01.2014 vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie, nepoberá žiadne sociálne dávky a nie je mu poskytovaná pomoc v hmotnej núdzi. Bolo preukázané, že otec mal. detí si neplní vyživovaciu povinnosť, starostlivosť o deti zabezpečuje výlučne matka zo svojho nízkeho príjmu. Otec sa nepodieľa na pravidelných ani nepravidelných výdavkoch detí, ani osobnou starostlivosťou, s deťmi sa nestretáva, nezaujíma sa o ne. Vyživovaciu povinnosť si neplní ani len platením výživného v minimálnom rozsahu. Aj napriek tomu, že sa nepodarilo zistiť pomery na strane otca, súd určil výživné v súlade s návrhom matky vo výške 70 Eur mesačne pre mal. Dávida, 60 Eur mesačne pre mal. Henricha, 50 Eur pre mal. Mateja a 40 Eur pre mal. Katarínu. Prístup otca je v hrubom kontraste s prístupom matky, ktorá sa snaží sama zabezpečiť starostlivosť o štyri deti aj tým, že pracuje na nočné smeny, ktoré vykonáva 6x do týždňa. Ľahkovážny prístup otca teda súd akceptovať nemôže. Bolo by v rozpore s dobrými mravami, ak by súd tieto skutočnosti vyhodnotil v prospech odporcu. Došlo by tým k poškodeniu záujmov mal. detí. Vzhľadom na uvedené súd určil výživné pre mal. Henricha sumou vo výške 60,00 Eur mesačne, mal. Mateja sumou vo výške 50,00 Eur mesačne a pre mal. Katarínu sumou vo výške 40,00 Eur mesačne, ktoré je otec povinný poukazovať k rukám matky, vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred, počnúc právoplatnosťou rozsudku, opakovane do budúcnosti.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 144 O.s.p., podľa ktorého účastníci nemajú právo na náhradu trov konania o rozvod alebo neplatnosť manželstva alebo o určenie, či tu manželstvo je alebo nie je.

Poučenie:

P o u č e n i e: Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie na Okresný súd Prešov do 15 dní odo dňa jeho doručenia, v troch písomných vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie,

oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na

vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

V Prešove, dňa 18.09.2015

JUDr. Ingrid Kalináková

samosudkyňa

U P O Z O R N E N I E :

Podľa § 27 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a zmene a doplnení niektorých zákonov, manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvođe manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.